

Deze handleiding werd uitgegeven op 1 augustus 2009 door de provincie Vlaams-Brabant in opdracht van de deputatie.

<p>PROVINCIE VLAAMS BRABANT</p> <p>Gedeputeerde voor leefmilieu Jean-Pol Olbrechts 016-26 70 22 jeanpol.olbrechts@vlaamsbrabant.be</p>	<p>Realisatie:</p> <p></p> <p>Fugzia bvba Vaartkom 35/1 3000 Leuven 016-23 08 03 info@fugzia.be</p>
<p>www.schandaligduurzaam.be</p>	<p>www.vlaamsbrabant.be/milieu regiowerking</p>
<p>Ontlenen:</p> <p>Els Cornelis, Provincieplein 1 3010 Leuven 016 26 72 55 els.cornelis@vlaamsbrabant.be</p>	<p>Meer informatie:</p> <p>Lieselot De Cleyn Provincieplein 1 3010 Leuven 016 26 72 44 nme@vlaamsbrabant.be</p>
<p>Redactie:</p> <p>dienst leefmilieu : Geert Bogaert Els Cornelis Lieselot De Cleyn Hilde Hacour</p>	<p>Met dank aan:</p> <p>Kristien Minten (gemeente Tervuren) Jan De Gols (gemeente Meise) Liselotte Vandoorne (gemeente Londerzeel) Futureproofed</p>
<p>Verantwoordelijke uitgever</p> <p>Marc Collier, provinciegriffier, Provincieplein 1, 3010 Leuven, ondernemingsnummer: 0253.973.219</p>	

'Word schandalig duurzaam en verrijk je leven' is een slogan die de aandacht opeist en aanspreekt. Wil niet iedereen een rijker leven?

Duurzaam leven kan een verrijking op financieel vlak betekenen, want vele inspanningen hebben een terugverdieneffect op relatief korte termijn. Maar verrijken moet niet enkel lettelijk genomen worden: een duurzaam leven betekent vaak ook een gezonder en gelukkiger leven. Af en toe met de fiets naar de bakker, biogroenten op je bord, ... zijn hier eenvoudige voorbeelden van.

In de expo krijgt de bezoeker aan de hand van speelse modules praktische tips en info om energie en CO₂ te besparen. Wonen en (ver)bouwen, mobiliteit en consumptie zijn de grote thema's. Zo komt u bijvoorbeeld te weten dat isolatie van uw huis dé prioriteit is indien u goedkoper en duurzaam wil wonen. Er wordt nagegaan of zonnepanelen of een zonneboiler iets voor u is. Maar ook voor kleine tips, die eenvoudig te realiseren zijn, kan u terecht op deze expo.

'Word Schandalig Duurzaam' reist vanaf september 2009 door de provincie Vlaams-Brabant. De expo is een aanhangwagen die kan staan op markten, braderijen, evenementen, festivals,... kortom, op locaties waar veel mensen samenkomen. Gemeenten en verenigingen kunnen de tentoonstelling bij de provincie ontleneren.

In dit draaiboek vindt u uitleg over hoe de tentoonstelling kan aangevraagd en opgesteld worden en wat de randactiviteiten kunnen zijn.

Wij wensen u schandalig veel plezier bij het bezoeken en ontdekken van deze expo!

Jean-Pol Olbrechts,
Gedeputeerde voor leefmilieu

Voorwoord	2
Inhoudstafel	3
1. Algemene informatie	4
Doelgroep en doel	4
Promotie maken	4
Mogelijke randactiviteiten	5
Mogelijke partners	6
2. Reservatie en plaatsing van de tentoonstelling	7
Praktische vereisten	7
Ontlening van de expo	8
Stappenplan van de plaatsing	9
Checklist	12
3. Extra info	13
Interessante websites	13
Interessante publicaties	14
Bijlagen	15

1. Algemene informatie

Doelgroep en doel

De tentoonstelling is gemaakt voor gemeenten en verenigingen uit Vlaams-Brabant. Deze kunnen de tentoonstelling uitlenen en op die manier hun burgers of leden bereiken.

De ontleners kan de expo plaatsen op allerlei evenementen, zoals markten, concerten, festivals, braderijen, drukke winkelstraten, in parken,... kortom: op plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen.

De bedoeling van de expo is om de "toevallige voorbijganger" of de "niet-geïnteresseerde" te kunnen bereiken.

De teksten zijn zo kort mogelijk gehouden en zijn vlot geschreven. De interactieve doe-modules zorgen voor de nodige afwisseling en zijn aantrekkelijk voor alle leeftijden. Zo kunnen gezinnen, ouderen, jongeren, groepen,... in de expo terecht.

Promotie

Hieronder vindt u enkele suggesties hoe u de expo kan promoten.

Doe-tips

Om de expo zo goed mogelijk te ondersteunen is er een brochure met doe-tips aangemaakt. Deze brochure wordt aan het sandwichpaneel buiten de expo bevestigd en is ook terug te vinden binnen de expo. Deze waaier met doe-tips wordt geleverd samen met de tentoonstelling.

Posters

Op de website www.schandaligduurzaam.be kan u affiches downloaden voor de bekendmaking van de expo. Hierin kunnen nog wat persoonlijke gegevens zoals tijdstip en de locatie van de tentoonstelling vermeld worden.

Lichtkrant

De expo wordt geleverd met een lichtkrant. Aan de buitenkant van de aanhangwagen is er ruimte voorzien voor de bevestiging ervan. Op deze lichtkrant kan een persoonlijke boodschap geplaatst worden van de ontleners. Zo kunnen bv. voor gemeentes de subsidies vermeld worden of andere activiteiten worden aangekondigd. Vergeet niet uw persoonlijke boodschap van maximum 25 woorden op voorhand op uw reservatieformulier te vermelden.

Sjabloon

Bij de expo wordt een sjabloon geleverd met het logo van "Word schandalig duurzaam". Het sjabloon is een plaat waarin het logo is uitgespaard. De bedoeling is dat de ontleners op de stoepen en/of straten het logo "Word schandalig duurzaam" kan achterlaten. Door middel van een hogedrukreiniger wordt het vuil van de straat of stoep weggespoten in de vorm van het sjabloon. Wat achterblijft is een originele en milieuvriendelijke

eyecatcher die de mensen naar de expo zal lokken. Dit logo kan eventueel ook al enkele dagen voordien her en der achtergelaten worden zodat de mensen nieuwsgierig worden. Let op, u dient zelf te zorgen voor de hogedrukreiniger, water en elektriciteit.

Publicaties

Plaats een artikel over de expo met beeldmateriaal in het gemeentelijk informatieblad of op de gemeentelijke website. Vermeld hierbij zeker de website www.schandaligduurzaam.be

Schrijf een perstekst en nodig de lokale pers uit. (**zie voorbeeld perstekst en artikel voor gemeentelijk infoblad achteraan**)

Opgelet, de ontleners verbindt zich ertoe in elke publicatie te vermelden "... in samenwerking met de Provincie Vlaams-Brabant".

Verspreiding van de promotieaffiches op de gemeentelijke informatieborden en andere plaatsen.

Nodig de sociaal-culturele verenigingen van uw gemeente persoonlijk uit.

Mogelijke randactiviteiten

- Organiseer een informatie- of debatavond rond duurzaamheid. De provincie Vlaams-Brabant heeft een ruim aanbod hiervoor. Meer info op www.vlaamsbrabant.be/draaiboekenleefmilieu.

De provincie Vlaams-Brabant heeft draaiboeken voor de organisatie van infoavonden over rationeel energieverbruik, rationeel watergebruik, zonne-energie, energiezuinig (ver)bouwen, ecologische en gezonde tuinen, kringlooptuinen, milieuvriendelijke mobiliteit, autodelen, duurzaam houtgebruik, milieuvriendelijk leven helpt noord en zuid, groendaken en de organisatie van lokale evenementen met aandacht voor bio- en streekgebonden producten.

- Organiseer een foto-zoektocht in uw gemeente. Voorzie een 10-tal locaties (bushalte, station, gebouw, vuilbak, ...) of locaties die vanuit milieu-of energiestandpunt interessant zijn, waar u een foto met cryptische omschrijving kan bevestigen. Aan de hand van een plannetje kunnen de geïnteresseerden de 10 locaties terugvinden en eventueel hun blad met juiste antwoorden in een urne deponeren in de expo. De gemeente zou hier een prijsuitreiking kunnen aan koppelen.

- Heeft u een schitterend idee? Laat het ons weten, dan zetten we het op de website, zodat ook andere gemeenten of verenigingen hiervan gebruik kunnen maken.

Mogelijke partners

De tentoonstelling is een uitgelezen kans om in uw gemeente of vereniging een samenwerking aan te gaan met één of meerdere partners. Door samen te werken, geeft u de tentoonstelling alleszins meer kleur en kan de communicatie rond de tentoonstelling optimaal verlopen. De partners kunnen bijvoorbeeld randactiviteiten organiseren, mee promotie voeren, hun achterban mobiliseren... Zij vormen bovendien mee de doelgroep.

Voor de infoavonden kan u samenwerken met Dialoog vzw, VIBE, VODO, Velt, Comité Jean Pain,...

natuur- en milieusector

U kan voor tal van activiteiten een beroep doen op deze sector. Voorbeelden zijn kring(loop)winkels, natuur- en milieuverenigingen, natuur- of bezoekerscentra, intercommunales, ...

socio-culturele vereniging

Het gaat hier onder andere over arbeid(st)ersbewegingen (bv. KWB, KAV, SVV...), de Gezinsbond, Markant, KBG, CRW, cultuurfondsen, seniorenorganisaties, ...

tandem en SLA 21

Via **'Tandem'** en het **'Steunpunt Lokale Agenda 21'** kunnen gemeenten, die aan een lokaal duurzaam beleid willen werken, geholpen worden met advies, informatie, vorming en begeleiding. Op hun websites (www.tandem.be en www.sla21.be) vind je meer uitleg en 1001 goede ideeën om een succesvol duurzaam project op te zetten in de gemeente.

2. Reservatie en plaatsing van de tentoonstelling

Praktische vereisten

Locatie

Er zijn een aantal vereisten waaraan de locatie moet voldoen:

- De locatie moet vlot bereikbaar zijn met een aanhangwagen van 2,7 ton en een cabinelengte van 6m. De aanhangwagen is 2m45 breed.
- De minimumoppervlakte om de expo te plaatsen is 10m x 5,5m. De afmetingen van de opengeklapte aanhangwagen is 8m x 5,5m.
- Opgelet! De ondergrond van het gehele oppervlak waar de tentoonstelling komt moet **horizontaal en vlak** zijn; dus geen drempels, stoepen,...
- De expo moet langs alle kanten bezichtigd kunnen worden. Laat dus voldoende ruimte rondom!

Technisch

De ontlener dient een verlengkabel te voorzien zodat het stroompunt tot aan de wagen komt.

Er dient 16 Amp electriciteit aangeleverd te worden. .

Dagelijkse opening en sluiting

De expo moet dagelijks worden afgesloten ('s avonds) en weer geopend ('s morgens). Hoe u dit doet vindt u in het stappenplan. Voorzie hiervoor twee mensen! Ook de folders dienen op regelmatige tijdstippen aangevuld te worden.

Belang van het plaatsen van de tentoonstelling in een veilige zone waar ofwel bemanning ofwel sociale controle ofwel camera's zijn.

Wanneer de expo gebruikt wordt bij vriestemperaturen zou er een kleine kans op storingen kunnen optreden voor de computerschermen.

Mogelijke locaties

- Braderij
- Markt
- Milieufestival
- Zomerfestival, muziekfestival, ...
- Allerhande openluchtactiviteiten van de gemeente
- Opening van (milieu-gerelateerde) gebouwen
- Drukke winkelstraat
- Park
- ...

Levering

Op het moment van de levering en het afbreken is er een helper van de organiserende gemeente of organisatie aanwezig die meehelpt bij het opstellen. De op- en afbouw en toelichting bij de werking van de modules duurt ongeveer 1,5 à 2 uur.

Ontlening van de expo

Kostprijs

De expo "Word schandelijk duurzaam" wordt door de provincie ter beschikking gesteld van de Vlaams-Brabantse gemeenten en verenigingen. De ontlener betaalt een bijdrage ter waarde van 50 euro.

Reservering

De aanvraag voor het ontlener van de tentoonstelling gebeurt via de provincie.

De reservatieaanvraag dient te gebeuren bij:

Provincie Vlaams-Brabant

Dienst Leefmilieu

Provincieplein 1

3010 Leuven

Contactpersoon: Els Cornelis, Els.Cornelis@vlaamsbrabant.be, 016 26 72 55

Uitleenovereenkomst

De provincie speelt de gegevens van de kandidaat-lener en de afgesproken uitleenperiode door aan de firma 'A First Impression'. Die stuurt een overeenkomst ter ondertekening op naar de ontlener waarbij de praktische afspraken vervolledigd worden. De ontlener stuurt een ondertekend exemplaar terug naar A First Impression.

Verzekering

De provincie zorgt ervoor dat de expo verzekerd is.

Transport

Het opstellen en het transport van en naar de locatie gebeurt door de firma 'A First Impression', De Breukeleer 14 te 1730 Kobbegem, 02/451.51.20.

Folders

Vraag de gewenste publicaties aan bij de provincie Vlaams-Brabant en/of de Vlaamse overheid (zie verder).

Stappenplan voor de plaatsing

Volgend stappenplan laat u zien hoe de aanhangwagen dient opgesteld te worden.

STAP 1

Plaats de aanhangwagen op een effen terrein

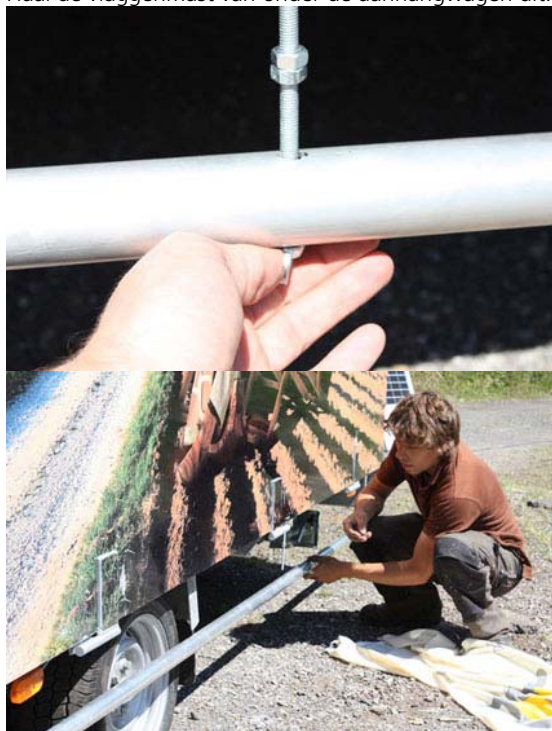
STAP 2

Koppel de wagen los van de trekker, draai het neuswiel uit tot de spanning van de luiken weg is.

STAP 3

Haal de vlaggenmast van onder de aanhangwagen uit.

En bevestig de vlag aan de mast. Deze ligt in het kastje van de isolatiemodule.

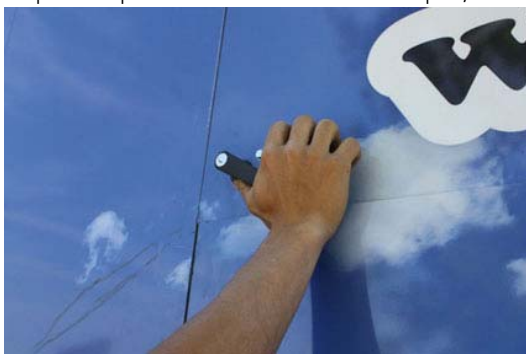

Zet de mast vervolgens vast aan de aanhangwagen.

STAP 4

Klap met 2 personen de bovenste luiken open, vervolgens de onderste.

STAP 5

Haal de veiligheidspin uit de klapstelpoot, klap naar beneden en plaats de veiligheidspin terug.

Checklist

twee maand voor de ontlening

- ◇ contact opnemen met de provincie voor reservatie en vastleggen datum
- ◇ indien nodig: aanvraag bij politie voor afbakening terrein

één maand voor de ontlening

- ◇ contract met firma werd ontvangen, ondertekend en teruggestuurd
- ◇ tekst voor lichtkrant is doorgestuurd naar firma
- ◇ folders zijn besteld
- ◇ promotie gemaakt in gemeentelijk blad / verenigingsblad / via brieven naar verenigingen

Eén week voor de ontlening

- ◇ elektriciteitskabel is voorzien
- ◇ perstekst is verstuurd
- ◇ plaats waar tentoonstelling komt laten afbakenen (door politie, bordjes)
- ◇ eventueel het sjabloon 'Word schandalig duurzaam' aanbrengen

Dag van de ontlening (en afbraak)

- ◇ voorzie 1 of 2 helpers voor het opstellen van de expo
- ◇ volg het stappenplan!
- ◇ elektriciteit aansluiten

Tijdens de ontlening

- ◇ elke avond en elke ochtend 2 mensen om de tentoonstelling af te sluiten (zie stappenplan)
- ◇ folders worden aangevuld
- ◇ eventueel bemanning voorzien om de bezoeker meer uitleg te verschaffen

3. Extra info

Interessante websites

www.schandaligduurzaam.be
www.vlaamsbrabant.be

algemeen
www.greenbazar.be

consumptie
www.kringlooptuinieren.be
www.labelinfo.be
www.vegetarisme.be
www.velt.be/ecosmos
www.voedselafdruk.be
www.velt.be
www.voedselteams.be
www.biodichtbijhuis.be
www.fermweb.be
www.streekproductenvlaamsbrabant.be
www.fair-timber.be
www.fsc.be
www.robinsonlist.be

mobiliteit
www.delijn.be
www.autodelen.be
www.autopia.be
www.cambio.be
www.taxistop.be
www.carpool.be
www.toerisme.vlaamsbrabant.be
www.groteroutepaden.be
www.compenco2.be
www.CO2logic.com
www.climact.com
www.vakantievoetafdruk.nl
www.ecoscore.be

bouwen en wonen
www.energiesparen.be
www.energiesparen.be/energiewinst
www.vreg.be
www.bouwteams.be
www.topten.be
www.energievreters.be
www.dialogo.be

Interessante publicaties

Publicaties provincie Vlaams-Brabant

Deze publicaties kan u aanvragen bij de dienst leefmilieu van de provincie Vlaams-Brabant en gebruiken om in de expo te plaatsen op de voorziene plaats.

40 tips voor een milieuvriendelijke mobiliteit
Afvalwijzer
Bewust duurzaam bouwen
Composteren kan je leren!
De groene schoonmaak
FSC Wat kan ik doen?
Handige waterbesparing
Kringlooptuinieren - Genieten van tuinieren
Kringlooptuintechnieken - Hakselen
Kringlooptuintechnieken - Kringloopwanden
Kringlooptuintechnieken - Mulchmaaien
Kringlooptuintechnieken - Thuis composteren
Milieuvriendelijk leven helpt Zuid en Noord
Rationeel energiegebruik in huis
Regenwater: een hemels geschenk
Provinciale aanvullende energiepremies 2009

Publicaties Vlaamse overheid

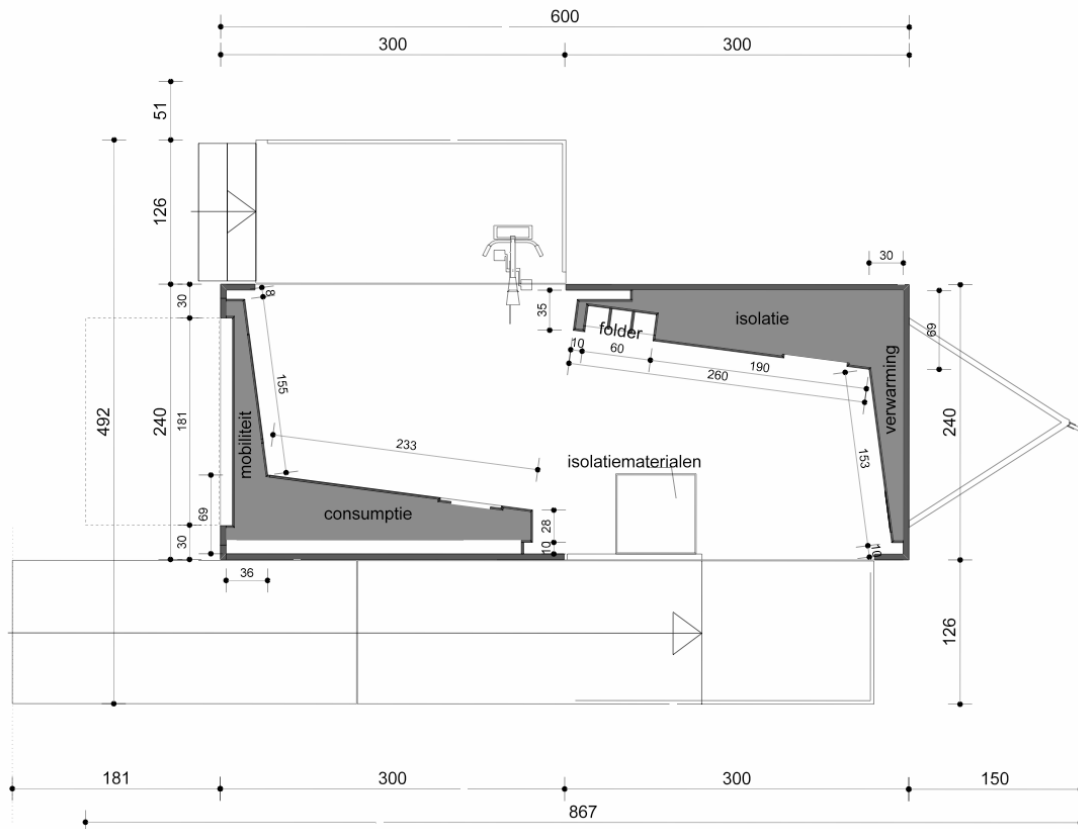
Deze publicaties kan u bestellen via de website www.energiesparen.be/publicaties

Premies voor energiebesparing in Vlaanderen 2009, VEA
Groene energie is geen science-fiction - alles over groene energie in uw buurt
Zonneboilers (Warm water met de zon)
Warmtepompen (De natuur als bron van verwarming)

Bijlagen

Bijlage 1

Overzichtsplan voor de plaatsing van de fiets, isolatiemodule,....

Bijlage 2

Voorbeeld van een artikel voor het gemeentelijk informatieblad

De ontlener verbindt zich ertoe in elke publicatie te vermelden "... in samenwerking met de Provincie Vlaams-Brabant".

Word schandalig duurzaam

Van [datum] tot [datum] zal de expo 'Word schandalig duurzaam' te ontdekken zijn in de gemeente [naam gemeente] in [naam locatie]. 'Word schandalig duurzaam en verrijk je leven' is de boodschap van deze reizende expo.

Op een leuke manier krijg je een overzicht van haalbare doe-tips voor iedereen. De thema's zijn wonen en bouwen, mobiliteit en consumptie. Ben je bezig met het bouwen van je woning of vraag je je af of de auto wel altijd het beste vervoersmiddel is, je vindt er ongetwijfeld een antwoord op deze vragen.

Bezoek 'Word schandalig duurzaam' en test hoe duurzaam je zelf bent, spring op de fiets en lever elektriciteit voor deze expo of ga aan de slag met de barcodescanner.

De expo werd gerealiseerd in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant.

Word schandalig duurzaam kan je bezichtigen in [naam locatie] in [naam gemeente]. De tentoonstelling is gratis toegankelijk en geschikt voor iedereen!

Georganiseerd met de steun van de provincie Vlaams-Brabant

Bijlage 3

Voorbeeld van een persbericht

Word schandalig duurzaam

Een reizende tentoonstelling om je leven te verrijken...

Benieuwd hoe duurzaam u leeft? Bezoek dan de expo 'Word Schandalig duurzaam' van de provincie Vlaams-Brabant. Deze reizende tentoonstelling geeft op een leuke manier een overzicht van haalbare doe-tips voor iedereen. De thema's zijn wonen en bouwen, mobiliteit en consumptie.

De bezoekers kunnen testen hoe duurzaam ze zelf zijn, kunnen op de fiets springen en elektriciteit leveren voor deze expo of ze kunnen aan de slag met de barcodescanner.

Ga zelf mee op ontdekking en Word schandalig duurzaam te [naam locatie] van [datum] tot [datum].

Voor meer informatie kunt u steeds terecht bij: [naam en functie verantwoordelijke]. De expo wordt georganiseerd met de steun van de provincie Vlaams-Brabant.

Bijlage 4

Voorbeeld van een uitnodigingsbrief voor verenigingen

Geachte,

Van [datum] tot [datum] zal de expo 'Word schandalig duurzaam' te ontdekken zijn in de gemeente [naam gemeente] in [naam locatie]. 'Word schandalig duurzaam en verrijk je leven' is de boodschap van deze reizende expo.

Op een leuke manier krijg je een overzicht van haalbare doe-tips voor iedereen. De thema's zijn wonen en bouwen, mobiliteit en consumptie. Ben je bezig met het bouwen van je woning of vraag je je af of de auto wel altijd het beste vervoersmiddel is, je vindt er ongetwijfeld een antwoord op deze vragen.

Bezoek met uw vereniging 'Word schandalig duurzaam' en laat uw leden testen hoe duurzaam ze zijn, spring met z'n allen op de fiets en lever zo elektriciteit voor deze expo of ga aan de slag met de barcodescanner.

De expo werd gerealiseerd in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant.

Word schandalig duurzaam kan je bezichtigen in [naam locatie] in [naam gemeente]. De tentoonstelling is gratis toegankelijk en geschikt voor iedereen!

Georganiseerd met de steun van de provincie Vlaams-Brabant